

การศึกษาเปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรม
การศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อวิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นายสมศักดิ์ สีตากุลฤทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-782-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015276

i 10301537

A COMPARATIVE STUDY OF THE EFFECTS OF GROUP CAREER COUNSELING AND OF
A SELF-DIRECTED CAREER STUDY PROGRAM ON THE CAREER MATURITY OF
MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS

Mr. Somsak Seedagulrit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-782-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดย นายสมศักดิ์ สีคากุลฤทธิ

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ คร.จัน แบริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ คร.จัน แบริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วัชร ทรัพย์มี)

สมศักดิ์ สีตากุลฤทธิ์ : การศึกษาเปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบ
กลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 (A COMPARATIVE STUDY OF THE EFFECTS OF GROUP CAREER
COUNSELING AND OF A SELF-DIRECTED CAREER STUDY PROGRAM ON THE
CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา :

ดร. จิน แมรี่, 196 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
กับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่ม
ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนแพศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 24 คน โดยสุ่ม
แบบจำแนกชั้นภูมิเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลอง (A) ได้รับความ
การปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ครั้ง โดยมีผู้
วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม กลุ่มทดลอง (B) ได้รับความปรึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้ง
ละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ครั้ง โดยมีครูแนะแนวของโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มควบคุม (C) ได้รับความ
การช่วยเหลือคำปรึกษาใดๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติของ
จอห์น โอ ไครท์ส ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ดร.พรพราย ทรัพย์ประภา ใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุม
ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพ จากการทดสอบ
ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ
เชฟเฟ (Scheffe') พบว่า กลุ่มทดลอง (A) ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มมี
คะแนนวุฒิภาวะสูงกว่ากลุ่มทดลอง (B) ที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองและกลุ่มควบคุม
(C) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่ากลุ่มทดลอง (B) ที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทาง
อาชีพด้วยตนเองมีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุม (C) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SOMSAK SEEDAGULRIT : A COMPARATIVE STUDY OF THE EFFECTS OF GROUP CAREER COUNSELING AND OF A SELF-DIRECTED CAREER STUDY PROGRAM ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS. THESIS
ADVISOR : JEAN BARRY, Ed.D. 196 pp.

The purpose of this research was to compare the effects of group career counseling and of a self-directed career study program on the career maturity of mathayom sukxa three students. The sample included mathayom sukxa three students at Chumpae Sukxa School, Khon Kaen. The subjects were assigned through stratified random sampling to three groups, each group comprising 8 students for a total of 24 students. The experimental group (A) participated in group career counseling, 2 sessions per week, for a total of 12 sessions of 1 hour each. The group leader was the researcher. The experimental group (B) participated in a self-directed career study program, 2 sessions per week, for a total of 12 sessions of 1 hour each under the direction of a school guidance counselor. The control group (C) did not receive any treatment. The instrument used for this research was "The Career Maturity Inventory", of John O. Crites translated by Dr. Parnarai Sapayaprapa. The pretest-posttest control group design was used.

The data were analysed using of the one-way analysis of variance and the Scheffe' procedure. Results indicate that students undergoing group career counseling showed a greater increase in career maturity scores than those in the self-directed career study program and those in the control group, significant at the .05 level; students in the self-directed career study program showed a greater increase in career maturity scores than those in the control group, significant at the .05 level.

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก
ดร.จัน แมรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้การปรึกษา ข้อคิด คำแนะนำ กำลังใจ
ตลอดจนช่วยกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ที่ได้
อนุเคราะห์ให้ใช้แบบวัดคุณภาพทางอาชีพ และให้คำแนะนำในการใช้แบบวัดในกรณีวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ
โคตรจรัส รองศาสตราจารย์วัชรีย์ ทรัพย์มี และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ บัณฑิตมาคม ที่ได้กรุณา
ให้คำแนะนำในการสร้าง โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประ
โยชน์อย่างมากต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัย จำปาเทศ ที่ได้อนุเคราะห์ให้กล่อง
บัตรอาชีพ เพื่อใช้ในการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว ที่ได้ให้ประสบการณ์
กลุ่มที่มค้ายิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์แนะแนวโรงเรียนชุมแพศึกษา และอาจารย์แนะแนวโรงเรียน
โนนทันวิทยายน ตลอดทั้งขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2531 ทั้ง 2
โรงเรียนที่ให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือกับผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ในที่สุดผู้วิจัยขอกราบระลึกถึง พระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ตลอดทั้งพี่ ๆ ทุกท่านที่ให้
กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณอาจารย์ มยุณี สีตาทกุลฤทธิ ที่ให้ความช่วยเหลือ
และเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการวิจัย นอกจากนี้ขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ
สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ความรักและให้กำลังใจ จนวิทยานิ
พนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สมศักดิ์ สีตาทกุลฤทธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	20
สมมติฐานการวิจัย	20
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	20
ขอบเขตการวิจัย	21
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	22
2. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
วิธีดำเนินการวิจัย	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	76
5. สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก.....	103
ภาคผนวก ข.....	106
ภาคผนวก ค.....	112
ภาคผนวก ง.....	139
ภาคผนวก จ.....	168
ภาคผนวก ฉ.....	175
ภาคผนวก ช.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	196

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตารางการจำแนกชั้นคะแนนวินิจฉัยภาวะทางอาชีพก่อนการทดลอง เพื่อ กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C) ..	24
2. โครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม.....	29
3. โครงสร้างโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง.....	36
4. สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม.....	42
5. สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง.....	60
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดจิต ภาวะทางอาชีพ ครั้งทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม.....	71
7. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวินิจฉัยภาวะทาง อาชีพครั้งก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว.....	74
8. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวินิจฉัยภาวะทาง อาชีพ ภายหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มโดยวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว.....	74
9. ผลการทดสอบระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวินิจฉัยภาวะทางอาชีพภายหลัง การทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')	75

สารบัญภาพ

รูปที่

หน้า

1. แผนภูมิรูปแบบของกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพ
แบบกลุ่ม..... 13

2. กราฟเส้นตรงแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชา
ทางอาชีพครั้งทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่ม
ทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C)..... 73